

Puhemiesneuvoston ehdotus n:o 4 eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys aiksi valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta HE 361/1992 vp).

Edellä mainitussa hallituksen esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi valtiopäiväjärjestyksen 37 a §:n mukaisten suullisten kysymysten kyselytunneista. Tämän vuoksi työjärjestystä on vasaavasti muutettava. Työjärjestystä ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että valtioneuvoston kyselytunnille ehdotettavat kysymykset voitaisiin jättää kahta päivää ennen kyselytuntia. Nykyisten säännösten mukaan kysymykset on jätettävä viikkoa ennen kyselytuntia. Kyselytunnin ongelmaksi on osittain koettu se, että valittu aihe saattaa olla vanhentunut, kun siihen vastataan.

Uudistuksella pyritään siihen, että kyselytunnilla päästään keskustelemaan entistä enemmän ajankohtaisista aiheista. Lisäksi työjärjestykseen ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan puhemiesneuvosto antaa tarkemmat ohjeet edellä mainitussa hallituksen esityksessä ehdotettavan ajankohtaisesta asiasta täysistunnossa käytävän keskustelun käytännön järjestelyistä. Edelleen ehdotetaan joitakin muita, lähinnä teknisluonteisia säännösmuutoksia.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin hallituksen esitykseen n:o 361/1992 vp sisältyvä lakiehdotus valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

33 §. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentti ulotettaisiin koskemaan myös niitä täysistuntoja, jotka pidetään ajankohtaisesta asiasta järjestettävää keskustelua varten. Näissä täysistunnoissa ei suoriteta nimenhuutoa. Lisäksi momenttiin on tehtävä muutos sen vuoksi, että valtiopäiväjärjestyksen 37 a § ehdotetaan kumottavaksi edellä mainitun hallituksen esityksen perusteella.

37 §. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi ne muutokset, jotka johtuvat valtiopäiväjärjestyksen 36 §:n muuttamisesta. Edellä mainitun hallituksen esityksen perusteella valtiopäiväjärjestyksen 36 §:stä poistetaan valtioneuvoston mahdollisuus tuoda valtakunnan hallintoa tai sen suhteita ulkovaltoihin koskeva asia eduskuntaan ilmoituksena. Tämän vuoksi pykälässä ei enää ole tarpeen säännellä ilmoituksesta käytävää keskustelua.

41 §. Pykälän 2 momenttia on muutettava sen vuoksi, että edellä mainitun hallituksen esityksen perusteella valtiopäiväjärjestyksen 36 §:stä poistetaan valtioneuvoston mahdollisuus tuoda valtakunnan hallintoa tai sen suhteita ulkovaltoihin koskeva asia eduskuntaan ilmoituksena. Tämän vuoksi ei ole tarpeen säännellä ilmoituksen pöydällepanoa.

Pykälän 3 momentti tulisi ehdotuksen mukaan koskemaan pääministerin eduskunnalle antamaa valtiopäiväjärjestyksen 36 a §:n mukaista ilmoitusta ja 36 b §:n mukaista keskustelua. Pääministerin ilmoitusta ja täysistunnossa keskusteluun otettua ajankohtaista asiaa ei voitaisi panna pöydälle.

52 b §. Suullisista kyselytunneista ehdotetaan mainitussa hallituksen esityksessä luovuttavaksi kokonaan. Tämän vuoksi pykälä voidaan tarpeettomana kumota.

52 c §. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kyselytunnille ehdotettavat kysymykset voidaan jättää lähempänä kyselytuntia kuin nykyisin. Kysymykset olisi jätettävä viimeistään kello 11 kahta päivää ennen valtioneuvoston kyselytuntia. Koska käytännössä kyselytunnit edelleen olisivat useimmiten torstaina, tulisi kysymykset jättää viimeistään tiistaina kello 11. Puhemiesneuvosto ratkaisisi edelleen, mitkä tehdyistä kysymyksistä toimitetaan valtioneuvoston vastattaviksi.

Pykälän 5 momenttia on muutettava sen vuoksi, että 52 b § tulee nyt kumottavaksi. Momentin sisältö vastaa entistä 52 b §:n 2 momenttia valtioneuvoston kyselytunnin osalta.

52 d §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtuutussäännös, jonka mukaan tarkemmat ohjeet valtiopäiväjärjestyksen 36 b §:ssä tarkoitetun ehdotuksen tekemisestä, keskustelun ajankohdasta, keskusteluun käytettävästä ajasta, keskustelun järjestämisestä tiedottamisesta sekä keskustelussa käytettävistä puheenvuoroista antaa puhemiesneuvosto.

Pykälän 2 momentin mukaan istunto, joka järjestetään valtiopäiväjärjestyksen 36 b §:ssä tarkoitettua ajankohtaeskustelua varten, pidetään yleensä torstaina. Kun suullisista kyselytunneista ehdotetaan nyt luovuttavaksi, torstai-

päivänä ei näin ollen olisi täysistuntoa. Eduskunnan työskentelyn kannalta on tarkoituksenmukaista ajoittaa mainitut keskustelut torstaihin.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että keskustelussa, joka järjestetään pääministerin ilmoituksen johdosta tai puhemiesneuvoston valitsemasta ajankohtaisesta asiasta, edustajat ja valtioneuvoston jäsenet käyttäisivät puheenvuoronsa heille istuntosalissa varatulta paikaltaan. Vastaava säännös on voimassa valtioneuvoston kyselytunnin osalta. Tällä menettelyllä keskustelu nopeutuu. Ainoastaan pääministerin ilmoitus olisi sellainen puheenvuoro, joka käytettäisiin puhujakorokkeelta.

Voimaantulosäännös. Ehdotus eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta kuuluu erottamattomana osana hallituksen esitykseen n:o 361/1992 vp sisältyvään ehdotukseen laiksi valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta. Työjärjestyksen muutokset olisi siksi päätettävä tulemaan voimaan samaan aikaan kuin mainittu laki.

Edellä sanotun perusteella puhemiesneuvosto, viitaten valtiopäiväjärjestyksen 54 §:n 2 momentin säännöksiin, kunnioittaen ehdottaa,

että eduskunnan työjärjestykseen tehtäisiin seuraavat muutokset:

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1927 hyväksytyn eduskunnan työjärjestyksen 52 b §, sellaisena kuin se on 18 päivänä helmikuuta 1983 tehdyssä eduskunnan päätöksessä (377/83) osittain muutettuna 13 päivänä helmikuuta 1987 tehdyllä eduskunnan päätöksellä (319/87),

muutetaan 33 §:n 3 momentti, 37 §, 41 §:n 2 momentti sekä 52 c §:n 2 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat 33 §:n 3 momentti sekä 52 c §:n 2 ja 5 momentti 29 päivänä maaliskuuta 1989 tehdyssä eduskunnan päätöksessä (298/89), 41 §:n 2 momentti mainitussa 18 päivänä helmikuuta 1983 tehdyssä eduskunnan päätöksessä ja 37 § 25 päivänä helmikuuta 1992 tehdyssä eduskunnan päätöksessä (167/92), sekä

lisätään 41 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 18 päivänä helmikuuta 1983 tehdyssä eduskunnan päätöksessä, uusi 3 momentti ja työjärjestykseen uusi 52 d §, seuraavasti:

33 §

Täysistunnossa, joka pidetään valtiopäiväjärjestyksen 36 b tai 37 b §:ssä mainittujen asioiden käsittelemiseksi, ei toimiteta nimenhuutoa.

37 §

Keskustelua varten, joka käydään esiteltäessä

esitystä valtion talousarvioksi sekä käsiteltäessä valtiovarainvaliokunnan sitä koskevaa mietintöä samoin kuin valtioneuvoston tiedonantoa tai selontekoa sekä välikysymyksen johdosta annettavaa vastausta tai ilmoitusta, on etukäteen ennen kyseistä istuntoa pyydytetyt puheenvuorot ryhmiteltävä puhemiesneuvoston vahvistamien ohjeiden mukaisesti niin, että ne vuorottelevat

eduskunnassa olevien edustajaryhmien koon mukaan suurimmasta pienimpään. Vastaavasti on, jos puhemiesneuvosto niin päättää, meneteltävä käsiteltäessä hallituksen lisätalousarvioesitystä sekä muuta merkitykseltään huomattavaa asiaa. Välikysymykseen annetun vastauksen tai ilmoituksen jälkeen on puheenvuoro kuitenkin ensinnä annettava välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Keskustelun täysistunnossa alettua noudatetaan ilmoittautumisessa ja puheenvuorojen myöntämisessä valtiopäiväjärjestyksen 57 §:n 1 momentin ja tämän työjärjestyksen 36 §:n säännöksiä.

41 §

Valtioneuvoston tiedonantoa ja selontekoa sekä välikysymystä ei keskustelun niistä alettua voida panna pöydälle. Päätöksenteon siirtämisestä sanotuissa asioissa säädetään 52 §:ssä.

Pääministerin ilmoitusta ja valtiopäiväjärjestyksen 36 §:n mukaista asiaa ei voida panna pöydälle.

52 c §

Valtioneuvoston vastattavaksi tarkoitettu kysymys on annettava puhemiehelle viimeistään kello 11 kahta päivää ennen 1 momentissa tarkoitettua täysistuntoa. Puhemiesneuvoston tulee viipymättä ratkaista, mitkä kysymykset esitetään valtioneuvoston vastattaviksi.

Edustajien tulee esittää kysymyksensä ja puheenvuoronsa paikaltaan sekä valtioneuvoston jäsenten vastauksensa ja puheenvuoronsa heille istuntosalissa varatuilta paikoilta sen estämättä, mitä 38 §:ssä on säädetty.

52 d §

Valtiopäiväjärjestyksen 36 b §:ssä tarkoitettujen ehdotuksen tekemisestä, keskustelun ajankohdasta, keskusteluun käytettävästä ajasta, järjestettävästä keskustelusta tiedottamisesta ja keskustelussa käytettävistä puheenvuoroista antaa tarkemmat ohjeet puhemiesneuvosto.

Jos 1 momentissa mainittua keskustelua varten järjestetään erityinen istunto, se pidetään yleensä torstaina.

Keskustelussa, joka käydään valtiopäiväjärjestyksen 36 a §:ssä säädetyn pääministerin ilmoituksen johdosta tai 1 momentissa tarkoitusta asiasta, edustajien tulee esittää puheenvuoronsa paikaltaan sekä pääministerin ja muiden valtioneuvoston jäsenten puheenvuoronsa pääministerin ilmoitusta lukuun ottamatta heille istuntosalissa varatuilta paikoilta sen estämättä, mitä valtiopäiväjärjestyksen 38 §:ssä säädetään.

Nämä työjärjestyksen muutokset tulevat voimaan samana päivänä kuin päivänä kuuta 199 annettu laki valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta (/) ja ne on katsottava rauenneiksi samana päivänä kuin edellä mainittu laki, jos se raukeaa.

Helsingissä 22 päivänä tammikuuta 1993

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1927 hyväksytyn eduskunnan työjärjestyksen 52 b §, sellaisena kuin se on 18 päivänä helmikuuta 1983 tehdyssä eduskunnan päätöksessä (377/83) osittain muutettuna 13 päivänä helmikuuta 1987 tehdyllä eduskunnan päätöksellä (319/87),

muutetaan 33 §:n 3 momentti, 37 §, 41 §:n 2 momentti sekä 52 c §:n 2 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat 33 §:n 3 momentti sekä 52 c §:n 2 ja 5 momentti 29 päivänä maaliskuuta 1989 tehdyssä eduskunnan päätöksessä (298/89), 41 §:n 2 momentti mainitussa 18 päivänä helmikuuta 1983 tehdyssä eduskunnan päätöksessä ja 37 § 25 päivänä helmikuuta 1992 tehdyssä eduskunnan päätöksessä (167/92), sekä

lisätään 41 §:ään, sellaisena- kuin se on mainitussa 18 päivänä helmikuuta 1983 tehdyssä eduskunnan päätöksessä, uusi 3 momentti ja työjärjestykseen uusi 52 d §, seuraavasti:

Voimassa oleva työjärjestys

33 §

Täysistunnossa, joka pidetään valtiopäiväjärjestyksen 37 a tai 37 b §:ssä mainittujen kysymysten käsittelemiseksi, ei toimiteta nimenhuutoa.

37 §

Keskustelua varten, joka käydään esiteltäessä esitystä valtion talousarvioksi sekä käsiteltäessä valtiovarainvaliokunnan sitä koskevaa mietintöä samoin kuin valtioneuvoston tiedonantoa tai ilmoitusta taikka selontekoa sekä välikysymyksen johdosta annettavaa vastausta tai ilmoitusta, on etukäteen ennen kyseistä istuntoa pyydetty puheenvuorot ryhmiteltävä puhemiesneuvoston vahvistamien ohjeiden mukaisesti niin, että ne vuorottelevat eduskunnassa olevien edustajaryhmien koon mukaan suurimmasta pienimpään. Vastaavasti on, jos puhemiesneuvosto niin päättää, meneteltävä käsiteltäessä hallituksen lisätalousarviesitystä sekä muuta merkitykseltään huomattavaa asiaa. Välikysymykseen annetun vastauksen tai ilmoituksen jälkeen on puheenvuoro kuitenkin ensinnä annettava välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Keskustelun täysistunnossa alettua noudatetaan ilmoittautumisessa ja puheenvuorojen myöntämisessä valtiopäiväjärjestyksen 57 §:n 1 momentin ja tämän työjärjestyksen 36 §:n säännöksiä.

Ehdotus

33 §

Täysistunnossa, joka pidetään valtiopäiväjärjestyksen 36 b tai 37 b §:ssä mainittujen asioiden käsittelemiseksi, ei toimiteta nimenhuutoa.

37 §

Keskustelua varten, joka käydään esiteltäessä esitystä valtion talousarvioksi sekä käsiteltäessä valtiovarainvaliokunnan sitä koskevaa mietintöä samoin kuin valtioneuvoston tiedonantoa tai selontekoa sekä välikysymyksen johdosta annettavaa vastausta tai ilmoitusta, on etukäteen ennen kyseistä istuntoa pyydetty puheenvuorot ryhmiteltävä puhemiesneuvoston vahvistamien ohjeiden mukaisesti niin, että ne vuorottelevat eduskunnassa olevien edustajaryhmien koon mukaan suurimmasta pienimpään. Vastaavasti on, jos puhemiesneuvosto niin päättää, meneteltävä käsiteltäessä hallituksen lisätalousarviesitystä sekä muuta merkitykseltään huomattavaa asiaa. Välikysymykseen annetun vastauksen tai ilmoituksen jälkeen on puheenvuoro kuitenkin ensinnä annettava välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Keskustelun täysistunnossa alettua noudatetaan ilmoittautumisessa ja puheenvuorojen myöntämisessä valtiopäiväjärjestyksen 57 §:n 1 momentin ja tämän työjärjestyksen 36 §:n säännöksiä.

Voimassa oleva työjärjestys

41 §

Valtioneuvoston tiedonantoa, ilmoitusta ja selontekoa sekä välikysymystä ei keskustelun niistä alettua voida panna pöydälle. Päätöksenteon siirtämisestä sanotuissa asioissa säädetään 52 §:ssä.

52 b §

Suullisia kysymyksiä sekä niiden johdosta annettavia vastauksia ja ilmoituksia käsitellään yleensä joka torstai pidettävässä täysistunnossa. Tarvittaessa voidaan sanottujen asioiden käsittelemistä varten pitää muukin erityinen istunto.

Edustajien tulee esittää kysymyksensä ja puheenvuoronsa paikaltaan sekä valtioneuvoston jäsenten vastauksensa ja puheenvuoronsa sekä ilmoituksensa heille istuntosalissa varatuilta paikoilta sen estämättä, mitä 38 §:ssä on säädetty.

Milloin kysymystä ei ehditä käsitellä istunnossa, jonka päiväjärjestykseen se on merkitty, tai jos valtioneuvoston jäsen ei ole voinut saapua vastaamaan kysymykseen, siirtyy asian käsittely seuraavaan 1 momentissa tarkoitettuun täysistuntoon. Jos edustaja ei ole vuorollaan esittämässä kysymystä, vaikkapa valtioneuvoston jäsen on saapunut siihen vastaamaan, kysymys raukeaa, jollei valtioneuvoston jäsen halua heti vastata siihen.

Suulliseen kysymykseen annettava vastaus saa kestää enintään kolme minuuttia ja keskustelussa käytettävä muu puheenvuoro enintään kaksi minuuttia.

Kysymys voidaan peruuttaa ennen kuin se on annettu tiedoksi valtioneuvoston asianomaiselle jäsenelle.

52 c §

Valtioneuvoston vastattavaksi tarkoitettu kysymys on annettava puhemiehelle viimeistään yhtä viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitettua täysistuntoa. Puhemiesneuvoston tulee viipymättä ratkaista, mitkä kysymykset esitetään valtioneuvoston vastattaviksi.

Mitä 52 b §:n 2 momentissa on säädetty, koskee soveltuvien osin valtioneuvoston kyselytuntia.

Ehdotus

41 §

Valtioneuvoston tiedonantoa ja selontekoa sekä välikysymystä ei keskustelun niistä alettua voida panna pöydälle. Päätöksenteon siirtämisestä sanotuissa asioissa säädetään 52 §:ssä.

Pääministerin ilmoitusta ja valtiopäiväjärjestyksen 36 b §:n mukaista asiaa ei voida panna pöydälle.

52 b §

(kumotaan)

52 c §

Valtioneuvoston vastattavaksi tarkoitettu kysymys on annettava puhemiehelle viimeistään kello 11 kahta päivää ennen 1 momentissa tarkoitettua täysistuntoa. Puhemiesneuvoston tulee viipymättä ratkaista, mitkä kysymykset esitetään valtioneuvoston vastattaviksi.

Edustajien tulee esittää kysymyksensä ja puheenvuoronsa paikaltaan sekä valtioneuvoston jäsenten vastauksensa ja puheenvuoronsa heille istuntosalissa varatuilta paikoilta sen estämättä, mitä 38 §:ssä on säädetty.

Voimassa oleva työjärjestys

Ehdotus

52 d §

Valtiopäiväjärjestyksen 36 b §:ssä tarkoitetun ehdotuksen tekemisestä, keskustelun ajankohdasta, keskusteluun käytettävästä ajasta, järjestettävästä keskustelusta tiedottamisesta ja keskustelussa käytettävistä puheenvuoroista antaa tarkemmat ohjeet puhemiesneuvosto.

Jos 1 momentissa mainittua keskustelua varten järjestetään erityinen istunto, se pidetään yleensä torstaina.

Keskustelussa, joka käydään valtiopäiväjärjestyksen 36 a §:ssä säädetyn pääministerin ilmoituksen johdosta tai 1 momentissa tarkoitetusta asiasta, edustajien tulee esittää puheenvuoronsa paikaltaan sekä pääministerin ja muiden valtioneuvoston jäsenten puheenvuoronsa pääministerin ilmoitusta lukuun ottamatta heille istuntosalissa varatuilta paikoilta sen estämättä, mitä valtiopäiväjärjestyksen 38 §:ssä säädetään.

Nämä työjärjestyksen muutokset tulevat voimaan samana päivänä kuin päivänä kuuta 199 annettu laki valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta (/) ja ne on katsottava rauenneiksi samana päivänä kuin edellä mainittu laki, jos se raukeaa.